

Trelleborgs kommun

Allmän beskrivning

Trelleborgs kommun, som är den sydligaste kommunen i Sverige, karaktäriseras i de södra delarna av Söderslätt som är en utpräglad, tämligen flack jordbruksbygd med landets i särklass bästa åkerjordar. I de norra delarna övergår slätten i ett svagt böljande landskap som genomkorsas av mer eller mindre tydliga dalgångar. Norr om Landsvägen (väg 101 mellan Malmö och Ystad) utbreder sig det skånska backlandskapet med en varierad topografi. Stora och små kullar och platåer omväxlande med sänkor eller små dalgångar. De lösa jordlagren utgörs i stora delar av kommunen till övervägande del av lerjordar, där moränlera är den vanligaste jordarten. Såväl lerhalt som kalkhalt varierar, men den är i allmänhet hög. Jordlagrens mäktighet är avsevärd. Hela kommunen är starkt präglad av det moderna jordbruket. Endast längs kusten och vid sjöarna längst i norr finns restområden som har tillhört det gamla odlingslandskapet och som inte har odlats upp. Större sammanhängande skogsområden saknas förutom i den nordöstra delen där värdefulla men begränsade arealer bokskog förekommer. Trädvegetationen inskränker sig i övrigt nästan enbart till byarnas tomter, till slottsparker eller till enskilda gårdar. Större delen av Trelleborgs kommun tillhörde i början av 1700-talet slättbygden, där en mosaik av åkermark, öppna betesmarker och ängar dominerade landskapet. De kvarvarande ekologiskt särskilt värdefulla områdena ligger samlade längst i norr i backlandskapet och längst i söder längs kusten. De marina miljöerna längs Trelleborgs kust karaktäriseras av den flacka stranden och de grunda kustnära havsområdena med bräckt vatten. Ålgräs förekommer med några få undantag gles i området. Ett större område med utsjövatten utgör Natura 2000-område (Sydvästkånes utsjövatten SE0430187), med syfte att bl.a. skydda tumlare, gråsäl och knobbsäl. I detta område finns även en hel del blåmusslor och mjukbottnar djupare än 25 meter som domineras av sandmask.

Biologiskt särskilt värdefulla områden

Klass 1

TRE001 Börringesjön och Ugglarps mosse

Klass 2

TRE002 Stavstensuddes havsområde

TRE003 Kuststräckan Böste till Skateholm

TRE004 Stavstensudde

TRE005 Maglarps sandtag

TRE006 Dalköpinge ängar

TRE007 Gabeljung och Kullaskogen

TRE008 Näsbyholmssjön

TRE009 Grönalund och Sörby kratt

TRE010 Trelleborgs kustnära havsområde

TRE011 Sydvästskånes utsjövatten

TRE012 Asbjär

TRE013 Åmossarna

TRE001 Börringesjön och Ugglarps mosse (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Ett större naturområde med många olika naturtyper med höga biotop- och artvärden. Särskilt värdefull är sjön med vassar och strandmiljöer, fuktängar och äldre ädellövskog samt sumpskog i Ugglarps mosse. Även i det regionala Naturvårdsprogrammet 1997 var den samlade bedömningen klass 1.

Beskrivning

Södra delen av Börringesjöområdet ligger i Trelleborgs kommun. Sjön och dess omgivning bildar ett större naturområde med höga värden. Sjön är sänkt vid flera tillfällen, senast 1963, varför vassvegetationen breder ut sig längs flera strandavsnitt och i grunda vikar. Mer än 35 års

mätningar av grumligheten i sjön visar att den är högre än andra sjöar i området. Det är främst stora mängder fina lerpartiklar som rörs upp av vindar och vågor i det lösa bottensedimentet. Kraftig algblomning förekommer under sommarhalvåret. pH-värdet ligger kring 8,3 vilket är högt, och beror på den kalkrika berggrunden och växtplanktonens fotosyntes. I sjön bedrivs fiske på abborre, gös, gädda och i viss omfattning ål. Stränderna kantas av alsumpskogar och alkärr. Ugglarps mosse är en torvmosse där torvbrytning tidigare har förekommit. De gamla torvgravarna är vattenfyllda och remsorna mellan dem är idag igenvuxna med björk, al, asp och bok. Fågellivet är rikt i och kring Börringesjön med arter som svarttärna, mindre hackspett, gröngöling, gulspurv, gulsparv och spillkråka. Under flyttning och övervintring ses många änder och gäss i sjön och det är ofta som både havs- och kungsörn ses i området. Insektslivet har inte undersökts särskilt noga, men bland annat har sexfläckig bastardsvärmare, brun sikelvinge och gröNFLäckig vitfjäril påträffats. Intill sjön har den rödlistade kärlväxten kärrjohannesört påträffats. I några av de södra torvgravarna växer rikligt med vattenaloe och här finns bland annat citronfläckad kärrtrollslända som har bidragit till utpekandet som Natura 2000-område. Kring Börringesjön finns omfattande ädellövskogar där bok dominerar. Delar av skogen är äldre och har höga biotopvärden och förekomst av sällsynta arter.

Biotopvärden

Värdefull äldre ädellövskog, främst bokskog av örtrik typ, sumpskog i Ugglarps mosse, strandområden och grund slättsjö.

Artvärden

Området har uppmärksammats för en artrik fågelfauna och förekomsten av Natura 2000-arten citronfläckad kärrtrollslända. Totalt har ett 70-tal rödlistade arter noterats till exempel lundäxing (EN), isabellaflugsvamp (VU), tårticka (VU), grönfink (EN) och stare (VU).

Ekologiska samband

Närheten till liknande naturområden i norr vid Fjällfotasjön och i öster vid Havgård-Gabeljung-Kullaskogen stärker spridningsmöjligheterna. Börringesjön utgör limnisk värdetrakt och har spridningssamband med Fjällfotasjön i norr. Området ligger i utkanten av en värdetrakt för våtmark i GI:s planeringsunderlag. Ingår i värdetrakt för ädellövskog som sträcker sig ända upp till bokskogarna vid Torup.

Förutsättningar för bevarande

Naturvårdsanpassat skogsbruk, fortsatt beteshävd av gräsmarker och begränsad störning av fågelliv och däggdjur.

Status

- Västra delen tillhör Natura 2000-område Ugglarps mosse SE 0430175 (2004).
- Området är av riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Strandskydd (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Davidsson, T. 2003. Börringesjön, Yddingesjön och Havgårdssjön Vattenkvalitet och åtgärdsförslag. Rapport av Ekologgruppen till Segeåns vattendragsförbund.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bevarandeplan för Natura 2000-område Ugglarps mosse SE0430175.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2020. Naturplan Trelleborg, för stad och landsbygd.
- VISS. 2022. Börringesjön. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

TRE002 Stavstensuddes havsområde (klass 2)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Strandnära havsområde med höga biotop- och artvärden. Området gränsar till strandområdet som också har höga biologiska värden och beskrivs under område TRE004 Stavstensudde.

Beskrivning

Området sträcker sig från strandlinjen ut till 6 meters djup. Botten utgörs delvis av hårdbotten med sten och håll och delvis av sand, grus och sten. I västra delen finns ett smalt kustnära stråk

med ålgräs som hittas glest växande i området men som ändå utgör den viktigaste förekomsten öster om Falsterbonäset. Området är exponerat för strömmar och vindar med stort vattenutbyte och god syresättning.

Biotopvärden

Grunt kustområde med inslag av ålgräs, natingar, blås- och sågtångsbälten, sandbotten, sublittorala sandbankar, stenrev, blandade bottensubstrat och hårda bottensubstrat.

Artvärden

Ålgräs (VU) förekommer i området. Torsk (VU), ål (CR), plattfisk, smörbultfiskar samt nate-/natingarter.

Ekologiska samband

Viktiga uppväxt- och födosökmiljöer för många marina arter.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvalitet eller vattenmiljö.

Status

- Delar av området ingår i det kommunala naturreservatet Fredshög-Stavstensudde (2015).
- Nordvästra delen är av riksintresse för naturvård Måkläppen-Limhamnströskeln (2000).
- Kustremsan är av riksintresse för friluftslivet, Skanör-Falsterbohalvön med kuststräckan Höllviken-Trelleborg (2016).
- Strandskydd längs stora delar av strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Fagerberg, T. 2016. Översiktlig marinbiologisk kartläggning av Trelleborgs havsvatten. Rapport 2016:02, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2015. Beslut och skötselplan för naturreservatet Fredshög-Stavstensudde.
- Trelleborgs kommun. 2010. Marin inventering av kuststräckan från Fredshög till Stavstensudde 2010. Rapport 13:2010, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2020. Naturplan Trelleborg, för stad och landsbygd.

TRE003 Kuststräckan Böste till Skateholm (klass 2)

Foto: Jörgen Nilsson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Strandområden med höga biotop- och artvärden men samtidigt med stor påverkan från odling och bebyggelse längs kusten. De samlade naturvärdena bedömdes ha klass 2 år 1997 och samma bedömning görs idag.

Beskrivning

Strandområdet hänger ihop längs hela kusten från Trelleborg till kommungränsen mot Skurup med undantag för hamnområdena. Längs kusten finns tre större delområden som beskrivs närmare. Smygehuk är landets sydligaste landområde och har strandhedar med rik flora och fauna. Mellan Böste och Smygehuk lever Sveriges sydligaste population av huggorm – en population som har varit föremål för flera vetenskapliga studier sedan 1980-talet. Innanför strandvägen, norr om Smygehuk, finns ett före detta sandtag som har utvecklats till ett intressant naturområde med rikkärr (Smyge kärr) där det kalkrika grundvattnet kommer upp till ytan i botten på sandtaget. Fårabackarna vid Beddingestrand består av omväxlande dyner och sänkor med hedvegetation som betas av får. Vegetationen kännetecknas förutom av knylhavreäng även av (örtrik) ljunghed och stagghed. Årlig bränning genomförs för att gynna floran. Vid Fårabackarna och Beddingestrand växer fältsippa. Beddinge strandhed är skyddat som naturvårdsområde på grund av sina habitatvärden och rekreativa värden. Här låg tidigare Beddinge golfklubbs gamla bana som avvecklades 1994. Mellan de båda områdena finns ett smalare strandparti som binder ihop områdena. Ängsbiplärkan trivs på strandområdena längs kusten. Området har stor betydelse för rastande småfågel och sträckande sjöfågel.

Biotopvärden

Sandiga gräsmarker med lång hävdkontinuitet, strandområden med mindre dynamiska områden, samt rikkärr vid Smygekärret.

Artvärden

Området har en rad naturvårdsarter som är anpassade för strandmiljöer och sandiga marker.

Det är främst i de lite bredare strandområdena som det finns artvärden längs kusten. Totalt har cirka 160 rödlistade arter noterats längs kusten. 35 kärlväxter, en lav, en svamp, 22 insekter, en padda och 95 fågelarter. Bland dessa kan nämnas strandpadda (VU) som troligen är utgången, (EN), sandtimotej (VU), backsippa (VU), smal käringtand (VU), praktnejlika (EN), hedblomster (VU), gulbrunt nejlikfly (VU) och sandsnedbandsvecklare (VU). Stor sandlilja (EN) och sandnejlika (VU) förekommer men deras ursprung är osäkert. Vid Smygehuk förekommer bland annat praktnejlika (EN) och sydlig ladlav (EN). Insekterna malörtskapuschongfly (EN), mjölfly (EN), snedstreckad fältnätare (NT) och smaragdgrön lundmätare (EN) har påträffats vid Fårabackarna. 2007 påträffades dessutom hedsidenbi (NT) vid en inventering. På Beddinge strandhed påträffas över 1000 exemplar av hedblomster (VU) som gynnas av den årliga naturvårdsbränningen.

Ekologiska samband

Kusten utgör ett mycket viktigt sammanhängande spridningsstråk för kustlevande arter, i synnerhet de som är knutna till sandiga miljöer. Delar av området ingår i värdestrakt för gräsmark i GI:s planeringsunderlag. Limnisk spridningslänk för Skänkebäck som mynnar ut i havet.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd av betade strandpartier med bete sent på året. Slätter och naturvårdsbränning kan vara alternativ till beteshävd. Fortsatt hävd av rikkärret och kompletterande röjning av igenväxningsvegetation. Begränsad utveckling av bebyggelse och annan exploatering längs kusten.

Status

- Delar av området är djur- och växtskyddsområde Smygehamn och Böste by (1991).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).
- Delar av området ingår i naturvårdsområde Beddinge strandhed (1996).
- Delar av området ingår i Naturreservat Fårabackarna (2008).
- Kustremsan är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Ek, C & Johansson, P-A. 2006. Översiktlig florainventering av Fårabackarna.

- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 1996. Beslut om bildande av naturvårdsområde Beddinge strandhed.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Madsen, T. & Ujvari, B. 2011. The Potential Demise of a Population of Adders (*Vipera berus*) in Smygehuk, Sweden. *Herpetological Conservation and Biology*.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. *Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål*. Lund.
- Trelleborgs kommun. 2008. Beslut om bildande av naturreservatet Fårabackarna.
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2020. Naturplan Trelleborg, för stad och landsbygd.
- Sörensson, M. 2007. Översiktlig inventering av solitära bin och rödlistade insekter i naturreservatet Fårabackarna.

TRE004 Stavstensudde (Klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Kustområde med höga biotop- och artvärden.

Beskrivning och habitatvärden

I öster finns en flack, delvis kalkrik, moränkust nedom Litorinavallen där det i strandlinjen finns små blottningar av danielkalksten. Den öppna strandremsan karaktäriseras av en

friskängsvegetation, där knylhavre är dominerande. Några små fläckar kännetecknas av mer lågvuxen rödvensäng och fårsvingeltorräng. I väster ligger mer omfattande gräsmarker med betesmarker och golfbana. Stranden är stenig och rik på fossil från kritberggrunden. Här finns också en värdefull rastplats för fåglar med övervintrings- och rastområde för sjöfågel och vadare. Småtärna häckar på ett litet rev utanför golfbanan. Området har ett högt botaniskt värde med bland annat en av Sveriges största förekomster av praktnejlika i ruffen på golfbanan. Söder om kustvägen, där terrängen ganska hastigt sänker sig mot havet ligger Skåre skansar, några av de största och bäst bevarade försvarsanläggningarna från 1700-talet.

Biotopvärden

Sandiga gräsmarker med torrängsvegetation. Strandmiljöer med sten- och sandstrand.

Artvärden

Området domineras av strandlevande arter. Totalt har 115 rödlistade arter noterats. Av dessa är 25 kärlväxter, en lav, en insekt, ett däggdjur och resten fågelarter. Bland de hotade arterna kan nämnas backsippa (VU), luddvicker (VU), praktnejlika (EN), åkermadd (VU), hjärtstilla (VU), taggkörvel (VU), sydlig ladlav (EN), småtärna (NT), bläsand (VU), kricka (VU), ejder (EN) och grönfink (EN).

Ekologiska samband

Kusten utgör ett mycket viktigt sammanhängande spridningsstråk för kustlevande arter framför allt knutna till sandmarker. Limniska spridningslänkar som mynnar ut i havet via bland annat Albäcken i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd av betesmarker och torrängar samt röjningar av sly och buskar i kärr och på strandängar. Återupptagen hävd på ohävdade gräsmarker vore önskvärt. Sen slätter av golfbanans ruffar för att gynna praktnejlikan.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvård Måkläppen-Limhamnströskeln (2000).
- Kustremsan är av riksintresse för friluftslivet, Skanör-Falsterbohalvön med kuststräckan Höllviken-Trelleborg (2016).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2020. Naturplan Trelleborg, för stad och landsbygd.

TRE005 Maglarps sandtag (klass 2)

Foto: Maria Sandell / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Sandmiljöer med höga art- och biotopvärden som har motiverat bildande av naturreservat. Området var inte uppmärksammat i naturvårdsplanen från 1997 men är högt klassat i den kommunala natur- och kulturmiljöplanen.

Beskrivning

I Maglarps sandtag har sandtäkten upphört och området har skyddats som naturreservat. Här finns många sällsynta sandlevande arter, bland annat vildbin, steklar och skalbaggar samt backsvalar som häckar i sandbranterna. Backsvalekolonin i Maglarps sandtag är en av länets största och har funnits i området sedan 1960-talet då det vissa år observerades uppemot 1200 bohål i branterna. Täktverksamhet har pågått från 1920-talet fram till slutet av 1900-talet och har skapat ett gynnsamt mikroklimat med vindskyddade sandiga miljöer där insekterna trivs. De sandlevande arterna är beroende av att vegetationen hålls efter så att sandblottor uppstår och buskar och träd inte skuggar marken. Kommunen gräver årligen för att gynna backsvälorna.

Biotopvärden

Värdefulla sandmiljöer i det nedlagda sandtaget.

Artvärden

Totalt har 15 rödlistade arter noterats från området bland annat många vildbin. Bland dessa kan nämnas glanssmalbi (VU), guldsmaalbi (NT), spetssandbi, flodsandbi (VU), klöversidenbi (NT), släntsmalbi (NT) och sotsandbi (VU). Här finns även en stor backsvalekoloni (VU). Kärleväxtfloran innehåller arter som backtimjan (NT) och etternässla (NT).

Ekologiska samband

Sandiga marker finns längs kusten där spridningssamband knyter ihop dessa.

Förutsättningar för bevarande

Goda genom naturreservatet. Fortsatt störning av markskiktet för att vidmakthålla solexponerade sandmiljöer och skärningar för backsvalor samt fortsatt beteshävd för att gynna floran på markerna runt sandtaget.

Status

- Utgörs till stor del av det kommunala naturreservatet Maglarps sandtag (2010).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Nilsson, L. A. 2006. Spets sandbi och andra rödlistade sandbin beroende av säl- och videblommor i Sverige. En inventering och statusbedömning 2006. Länsstyrelsen Kalmar.
- Sörensson, M. 2006. Sandtäckter som värdefulla insektmiljöer: ett exempel från Trelleborg med tre för Skandinavien nya solitärbin (Hymenoptera: Apoidea). Entomologisk Tidskrift 127: 117-134.
- Trelleborgs kommun. 2010. Beslut och skötselplan för naturreservatet Maglarps sandtag.
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2020. Naturplan Trelleborg, för stad och landsbygd.

TRE006 Dalköpinge ängar (klass 2)

Foto: Marie Björkander/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Ett av få återstående områden med strandängsvegetation i kommunen. Området är skyddat som naturreservat för sina höga biotop- och artvärden. Området bedömdes ha klass 1 för de samlade naturvärdena 1997 men på grund av områdets begränsade storlek blir den regionala bedömningen ur biologiskt hänseende idag klass 2.

Beskrivning

De strandnära betesmarkerna Dalköpinge ängar ligger inte långt från Trelleborg och utgör ett artrikt område med allt från rikkärrens till hedvegetation som har präglas av mycket lång beteshävd. Här förekommer arter som tätört, flera olika orkidéer, väddklint och ljung. Området är inte bara botaniskt värdefullt utan är även betydelsefullt för djurlivet, bland annat som en viktig rast- och övervintringsplats för fåglar. Bland häckfåglarna finns enkelbeckasin, rödbena och tofsvipa. Kulturhistoriska spår finns i form av rester av ett kapell och en stenbro. Området ligger för övrigt söder om den så kallade Järavallen, strandlinjen som byggdes upp under Litorinatiden. Gislövsån rinner genom området i en fåra som grävdes under 1850-talet och som mynnar i områdets östra del. I den gamla åfåran har kalkfuktäng och extremrikkärr bildats. Här växer bl.a. orkidéerna majnycklar, ängsnycklar och göknycklar.

Biotopvärden

Viktiga gräsmarksbiotoper med stor variation från torra till fuktiga miljöer. Övergång till strandmiljöer ner mot havet med sten och sand.

Artvärden

Artvärdena består främst av gräsmarksarter bland kärlväxter, svampar och insekter. Totalt har cirka 80 rödlistade arter noterats. Bland de hotade arterna kan nämnas vanlig backsippa (VU), källfräne (VU) och tidigare fanns även pipstäckra (EN). Svampfloran är artrik med arter som lädervaxskivling (NT), strålvaxskivling (VU), kromvaxskivling (VU) och stornopping (NT). I insektsfaunan har påträffats arter som sexfläckig bastardsvärmare (NT), igelknoppfly (NT) och mosshumla (NT). Områdets begränsade storlek gör att mer krävande kustlevande fågelarter inte häckar men 2011 uppehöll sig sydlig kärrsnäppa (CR) under häckningstid. Häckande arter är bland annat tofsvipa (VU).

Ekologiska samband

Området utgör ett viktigt naturområde längs sydkusten men har inga liknande miljöer inom närområdet. Limnisk spridningslänk för Gislövsån som mynnar ut i havet.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd med återkommande röjningar av buskar och sly. Kompletterande slåtter av rikkärrensytorna. Naturreservatet ger goda förutsättningar för att bevara värdena.

Status

- Ingår i Naturreservat Dalköpinge ängar (1975).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Dalköpinge ängar (2000).

- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bergelin, K. 2012. Svampar i sydvästra Skåne. Resultat och kommentarer från Puggehattens inventeringshelg 2011. Puggehatten 25 (2). Skånes Mykologiska Förening.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 1975. Beslut om bildande av naturreservatet Dalköpinge ängar.
- Länsstyrelsen Skåne. 1979. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Dalköpinge ängar.
- Länsstyrelsen i Skåne län, Bager, H och Persson A. 2009. Skånes rikkärr. 2009:41.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2020. Naturplan Trelleborg, för stad och landsbygd.

TRE007 Gabeljung och Kullaskogen (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Gräsmarker med lång kontinuitet, äldre lövskog, sandiga marker och rikkärr som tillsammans har höga biotop- och artvärden. Områdets storlek bidrar till klass 2.

Beskrivning

Gabeljungområdet är en del av ett större naturområde som sträcker sig in i Svedala kommun och även omfattar Kullaskogen i Trelleborgs kommun. Gabeljung är en höjdsträckning i söder som i västra delen består av hagmarker och fuktängar med ett rikkärr. I rikkäret växer bl.a. ängsnycklar, kärrjohannesört och plattsäv. De östra delarna av området är skogsmark och här finns spår efter tidigare grustäkt. Norrut ligger Kullaskogen med omfattande ädellövskog och mycket rika markförhållanden med många sällsynta arter. Bland annat finns en riklig bestånd av vitskråp, tibast och orkidéer som grönvit nattviol och S:t Pers nycklar. En stor del av den planterad barrskogen har avverkat under senare år.

Biotopvärden

Värdefulla gräsmarker med lång hävdkontinuitet samt inslag av rikkärr. Äldre ädellövskog med främst örtrik bokskog. Sandiga marker med torrängsvegetation.

Artvärden

Området karaktäriseras av arter knutna till gräsmarker och äldre ädellövskog. Totalt har ett 70-tal rödlistade arter noterats i området. På gräsmarkerna och i kärren växer kärlväxter som kärrjohannesört (NT), krypfloka (VU), hedblomster (VU) och flera orkidéer. I skogen påträffas bland annat skogsveronika (NT), buskvicker (EN), skogssvingel och skugglosta (NT) samt den i Skåne sällsynta vita skogsliljan (LC). Insekter knutna till gräsmarkerna är bland annat humlerotfjäril (NT), bredbrämad bastardsvärmare (NT), sexfläckig bastardsvärmare (NT), grå klaffmätare (NT) och brokigt ängsfly (NT). I kärret finns kalkkärrgrynsnäcka (NT). I skogen finns bland annat gulryggig fältmätare (VU), vitbandat glansfly (VU), springkornsfältmätare (NT), bokskogsugglemott (NT) och almsnabbvinge (NT). Brun tibastmal (CR) har sin enda kända förekomst i landet i området som sträcker sig in i Svedala kommun. Hackspettarna spillkråka (NT) och mindre hackspett (NT) påträffas i skogarna.

Ekologiska samband

Området har närhet till liknande områden i backlandskapet både norrut mot Hunneröd-Björkesåkra och västerut mot Börringesjöområdet. Området är en del av den större värdetrakten för ädellövskog i sydvästra Skåne, med närliggande avstånd till Prästaskogen. Limniska spridningslänkar via Dybäcksån och vattendrag som ansluter till Tullstorpsån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd av gräsmarkerna och ingen negativ påverkan på hydrologi eller markskikt i området. Bevara äldre ädellövträd och förekomst av död ved.

Status

- Området är av riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).

- Nästan hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Blomberg, P. 2019. Bevarandevärden på Romeleåsen. Underlag för materialförsörjningsprogram. Rapport 2019:18 Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2020. Naturplan Trelleborg, för stad och landsbygd.

TRE008 Näsbyholmssjön (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Viktig fågellokal med både häckande och rastande arter vilket motiverar klass 2.

Beskrivning

Näsbyholmssjön var fram till 1860-talet en av Sydskanes största sjöar på cirka 300 hektar men dikades ut under slutet av 1800-talet och torrlades helt på 1950-talet då en pumpstation anlades. Kring millennieskiftet återställdes en del av sjön i en 50 hektar stor våtmark nära Dybäcksåns utlopp från den sänkta sjön. Stränderna runt sjön betas och betesdjuren håller buskage och sly borta. Sjön är särskilt betydelsefull för fågellivet och lockar bland annat många änder och gäss till området. Området är populärt för rovfåglar och både havs- och kungsörn ses regelbundet året om. I och kring sjön ses under året ett stort antal brunänder, årtor, stjärtänder, sädgäss, brushanar, gråtrutar, havsörnar och tillfälligt svarthalsad dopping, vit stork, kungsörn, duvhök, svarttärna, pilgrimsfalk, backsvala, rödstrupig piplärka och vinterhämling. I strandskogarna växer bland annat strävlost, skogsalm och desmeknopp. Även vit sminkrot har påträffats vid sjön.

Biotopvärden

Främst våtmarksmiljöer i och kring den återskapade sjön.

Artvärden

Artvärdena är främst knutna till fågellivet men det finns en del naturvårdsintressanta kärlväxter också. Totalt har 86 rödlistade arter noterats, av dessa är fem kärlväxter, en insekt och resten fågelarter. Frekvent observerade arter är bl.a. smådopping (NT), brunand (EN), skedand (NT), gravand (NT), bläsand (VU) och kricka (VU). Även kungsörn (NT), havsörn (NT), tofsvipa (VU), skrattmå (NT), tornseglare (EN) och stare (VU) rapporteras regelbundet från området.

Ekologiska samband

Närheten till andra sjöar i sydvästra Skåne bidrar till födosök för både häckande och rastande arter. Näsbyholmssjön har limniska spridningslänkar via Dybäcksånen. Gräsmarkerna i nordväst består till viss del av värdekärnor i GI:s planeringsunderlag och har spridningssamband med närliggande värdekärnor för gräsmarker norrut. Ingår i värdestrakt för ädellövträd i öppna landskap.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd runt sjön för att hindra igenväxning av stränderna. Ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten.

Status

- Nordvästra delen är av riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bergendahl, R. 2008. Fågelrapport Näsbyholmssjön 2004-2007. Skurups kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

- Persson, K. M. 2011. Om drivkrafter bakom några sjösänkningar i Sverige – Exempel från Näsbyholmssjön (Skåne) och Hjälmarens (Närke-Södermanland-Västmanland). VATTEN 67:101-111.
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.

TRE009 Grönalund och Sörby kratt (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Gräsmarker och ädellövskog med höga biotopvärden och potential för höga artvärden.

Beskrivning

Området består av ett skogsområde som domineras av bokskog samt anslutande hagmarker och våtmarker i Svedala kommun. I området ingår en rest av en stubbskottäng med träd som bär tydliga spår efter detta ålderdomliga brukningssätt. Vårfloran är rik, särskilt i den norra delen. Väster om Grönalund, i Svedala kommun, ligger en relativt nyskapad våtmark, Börringe mad, som har blivit mycket värdefull för främst fågellivet. I skogen påträffas bland annat spillkråka, gröngöling och större hackspett regelbundet. Endast en rödlistad insektsart har rapporterats i området, liggul dyngbagge. Vårfloran är imponerande i bokskogen med gullviva, blåsippa, gulsippa, lungört, vätteros och ramslök. Här förekommer även orkidéer som nattviol och S:t Pers nycklar.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog med främst örtrik bokskog samt gräsmark med lång kontinuitet.

Artvärden

Totalt har 18 rödlistade arter noterats i området, bland dessa skogsveronika (NT), stare (VU) och likgul dyngbagge (NT).

Ekologiska samband

Området ligger i nära anslutning till Börringesjöområdet i väster och Havgård-Kullaskogen i öster med möjlighet till spridning och utbyte av individer.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av äldre träd och död ved i skogen, fortsatt hävd av hagmarker.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.

TRE010 Trelleborgs kustnära havsområde (klass 2)

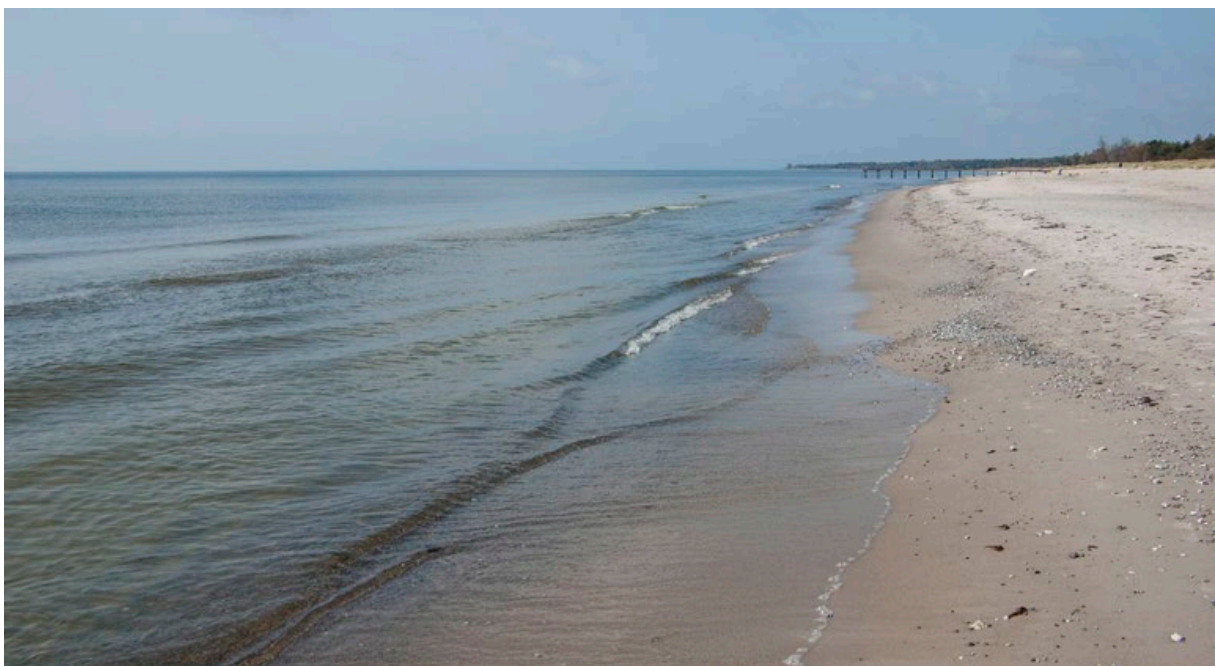

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Kustnära havsområde med höga biotop- och artvärden.

Beskrivning

Området sträcker sig längs kusten öster om Trelleborg från strandlinjen ut till 6 meters djup bort till Skateholm. Botten utgörs delvis av hårbotten med sten och håll, delvis av sand, grus och sten.

Biotopvärden

Främst hårbotten med sten och hållar men även sand-, grus- och stenbotten.

Artvärden

Är dåligt kända.

Ekologiska samband

Spridningsmöjligheter längs kusten för arter som lever i grunda havsområden.

Förutsättningar för bevarande

Ingen påverkan på vattenkvalitet eller vattenmiljö.

Status

- Liten del ingår i naturreservatet Fårabackarna som sträcker sig ut i havet (2008).
- Liten del ingår i naturvårdsområde Beddinge strandhed (1996).
- Kustremsan är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Fagerberg, T. 2016. Översiktlig marinbiologisk kartläggning av Trelleborgs havsvatten. Rapport 2016:02, Trelleborg kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 1996. Beslut om bildande av naturvårdsområde Beddinge strandhed.
- Länsstyrelsen Skåne. 2020. Grön infrastruktur i Skåne – nulägesbeskrivning 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Trelleborgs kommun. 2008. Beslut om bildande av naturreservatet Fårabackarna.
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2020. Naturplan Trelleborg, för stad och landsbygd.

TRE011 Sydvästskånes utsjövatten (klass 2)

Sveriges nationalblomma – liten blålocka. Foto: Josefin Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Havsområde med förekomst av revbildande blåmusslor och tumlare.

Beskrivning

Området består av utsjövatten där djupintervallet ligger mellan cirka 10 och 30 meter. Botten består huvudsakligen av sand, grus och sten. Blåmussla är revbildande på stora ytor. Här finns även sandbotten med sandborstmask samt stenrev och blandbottnar med glesare inslag av block.

Biotopvärden

Både mjuk- och hårbottnar med musselrev.

Artvärden

Förekomst av revbildande blåmusslor samt sandmask på mjukbottnar. Under vinterhalvåret nyttjas området troligen av både Östersjö- och Bälthavspopulationen av tumlare, under sommaren endast Bälthavspopulationen. Knubb- och gråsäl förekommer liksom torsk.

Ekologiska samband

Spridningsmöjligheter till angränsande marina områden.

Förutsättningar för bevarande

Ingen påverkan på vattenkvalitet eller vattenmiljö. Minskad trålning skulle gynna de marina artvärdena.

Status

- Ingår i Natura 2000-område Sydvästskånes utsjövatten SE0430187 (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Fagerberg, T. 2016. Översiktlig marinbiologisk kartläggning av Trelleborgs havsvatten. Rapport 2016:02, Trelleborg kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Videoundersökningar i Natura 2000-området Sydvästskånes utsjövatten 2019.
- Länsstyrelsen Skåne. 2020. Grön infrastruktur i Skåne – nulägesbeskrivning 2020
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2020. Naturplan Trelleborg, för stad och landsbygd.

TRE012 Asbjär (Klass 2)

Foto: Gunilla Davidsson Lundh/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Området var inte med i naturvårdsprogrammet 1997 men uppmärksammades i den kommunala natur- och kulturmiljöplanen 2010 som klass 3. I förarbetet kring ett nytt naturreservat har områdets biologiska värden uppmärksammats allt mer och bedömningen blir därför klass 2.

Beskrivning

Området består av en hög bokskogsklädd kulle strax sydväst om Börringesjön. Kullen har bildats i slutskedet av senaste istiden med isälvsavlagringar. Vårfloran är rik och de äldre träden är boträd för många fågelarter, bland annat ormvråk och glada samt skogsduva som är bra indikator på värdefulla äldre skogar. Inom området finns även en mindre grustäkt och fruktodling.

Biotopvärden

Boskog med ängsartat fältskikt.

Artvärden

I området häckar bland annat skogsduva. Den enda rödlistade art som har noterats sedan 1990 är hålnunneört (NT).

Ekologiska samband

Området ligger i utkanten av en värdetrakt för ädellövsskog i GI:s planeringsunderlag och har spridningsmöjligheter till andra ädellövsskogar kring Börringesjön.

Förutsättningar för bevarande

Bevara de äldre träden och öka förekomsten av död ved.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2020. Naturplan Trelleborg, för stad och landsbygd.

TRE013 Åmossarna (Klass 2)

Sveriges nationalblomma – liten blålocka. Foto: Josefin Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Det regionala naturvårdsprogrammet gjorde bedömningen klass 3 år 1997. Därefter har kommunen uppmärksammat höga biotop- och artvärdena i den kommunala natur- och kulturmiljöplanen 2010 med högsta naturvärdesklass. Områdets begränsade areal gör att den regionala bedömningen för biologiska värden blir klass 2.

Beskrivning

Åmossarna är kommunens största sammanhängande småvattensystem med flera dammar och småvatten som ligger på rad i odlingslandskapet. Området har en rik flora och fauna med bland annat häckande skäggdopping och brun kärnhök, flera grodarter som ätlig groda, åkergroda, vanlig groda och vanlig padda. Den limniska faunan är intressant med många insektsarter och musselarter, bland annat stor dammussla. Abborre, braxen och mört är de vanligaste fiskarterna i Åmossarna. Enligt länets våtmarksinventering har området bedömts till klass 2 i den då använda klassningen.

Biotopvärden

Viktiga limniska miljöer.

Artvärden

Ett 40-tal rödlistade arter har noterats sedan 1990, huvudsakligen fåglar som årta (EN), skedand (NT), sävsparv (NT) och blå kärnhök (NT). Bland de rödlistade växterna kan etternässla (NT), småtörel (NT) och åkerrödtoppa (NT) nämnas. Den rödlistade fjärilen sexfläckig bastardsvärmare (NT) har också noterats i området.

Ekologiska samband

Områdets arter har vissa spridningsmöjligheter till andra dammar och våtmarker i det relativt isolerade odlingslandskapet. Vattendraget är en limnisk spridningslänk till utloppet vid Trelleborg hamn via bland annat Tågarps dalgång.

Förutsättningar för bevarande

Begränsad påverkan av närsalter och föroreningar. Ingen hydrologisk påverkan.

Status

- Strandskydd längs Åmossarna och vattendraget (upp till 100 meter).
- I söder ingår området i vattenskyddsområdet Fuglie (2004).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2002. Bottenfaunaundersökning i Ståstorpan och Åmossarna. Trelleborgs lokala investeringsprogram.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2002. Fiskeundersökning i Ståstorpan och Åmossarna. Trelleborgs lokala investeringsprogram.
- Ekologgruppen. 2002. Grod- och kräldjur i Trelleborgs kommun: En inventering av tre områden.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Trelleborgs kommun. 2010. Natur- och kulturmiljöplan, Trelleborg kommun.
- Trelleborgs kommun. 2020. Naturplan Trelleborg, för stad och landsbygd.